

RƏNGLƏRİN ECAZKAR SƏSİNİ EŞİDƏN RƏSSAM

Sevdiyi ağ rəngin fonunda bütün rənglərin çalarlarının möcüzəsini yaradıb. Rəngli dünyasından müxtəlif xarakterli insanlar boylandı, təbiətin ecazkar səsi eşidilib

TƏRANƏ MƏHƏRRƏMOVA
teranemeherranova@kaspi.az

İnsan qəlbinin ən mübhəm duyğularını rənglərin dili ilə kətana köçürüb, keramika və qrafika əsərlərində əbədiləşdirib. Sevdiyi ağ rəngin fonunda bütün rənglərin çalarlarının möcüzəsini yaradıb. Rəngli dünyasından müxtəlif xarakterli insanlar boylandı, təbiətin ecazkar səsi eşidilib. Əsərləri sərgilərdə, kolleksiyalarda sənətsevərləri ayaq saxlamağa, düşünməyə sövq edib. Dünyaya, ətraf aləmə fərqli baxışı onu rəssamlığı yaradıcılıq yolu seçən bir çox həmkarlarından fərqləndirib. “Rəssam doğulduğunu özündən başqa heç kim bilmir. Dünyaya göz açanda rənglərin ecazkar səsinə, musiqisini eşitdim” - deyən, bəyaz yuxularının rəngli qanadlarında uzun bir yol keçən görkəmli Azərbaycan rəssamı Şamo Abasovun baxışlarındakı qeyri-adilik insanları sənətin böyüklüyünə, gözəlliyinə və əbədiyyətinə inandırma bilib.

TƏSVİRİ İNCƏSƏNƏTİMİZİ YAŞADAN NƏŞR

Bu günlərdə tanınmış rəssamın rənglər dünyasından doğulan rəngkarlıq, keramika və qrafikada yaratdığı obrazları şəxsi emalatxanasının divarları arasından “Xalq” Bankın sərgi salonuna köçüb. “Məhəllə uşaqları”, “Dünya darısqaldır”, “Ailə gəzintisi”, May çiçəkləri”, “Rəngli yuxu”, “Utancaq qarılar”, “Rəfiqələr”, “Həmyerli qızlar” kimi yağlı boya ilə kətan üzərindəki əsərləri, qrafika və keramika nümunələri “Xalq Əmanəti” layihəsi çərçivəsində ərəşəyə gələrək sənətsevərləri

**FƏRHAD
XƏLİLOV**

başına toplayıb. Rəssamın yaradıcılığını səhifələrində dolğunluqla əks etdirən “Şamo Abasov” bədii albomu isə gecəyə toplaşanları nəfisiyi ilə heyran etdi. Xalq Əmanəti”nin bu nəşri təsviri incəsənətimizi yaşatmaq, dünyaya tanımaq baxımından mükəmməl işdir. Bununla da Azərbaycanın milli sərvətini qorumaq və dünyaya tanımaq məqsədi ilə “Xalq Əmanəti” layihəsinin “Böyükəgə Mirzəzadə”, “Maral Rəhmanzadə”, “Səttar Bəhlulzadə”, “Mikayıl Abdullayev”, “Gəncə rəssamları” və b. kimi görkəmli rəssamlarımızın yaradıcılığına, rəssamlıq məktəbimizə həsr olunan əsərlərinin sırasına biri də daxil oldu: “Şamo Abasov”.

DÜNYANI VAXTSIZ TƏRK ETSƏ DƏ...

“Lap kiçik yaşlarımdan rəssam olmaq istəmişəm. Xoşbəxt, qayğısız uşaqlıq illərimin bütün xatirələri məhz bu arzu ilə bağlıdır. Yaradıcılıq - həyatımın mənasıdır. Sənətdə böyük Səttar Bəhlulzadəni özümə müəllim hesab etmişəm” - deyər Şamo Abasov qeyd edib. Yaxşı ki, hazırda rəssamın yaradıcılığına vaxtında canlı şahidlik edən, uğurlarına sevinən, sənət fikirlərini bölüşən dostları, həmkarları çoxdur. “Şamo həyatdan gənc getdi. Amma o işini axıra qədər görə və insanlara çatdırma bildi. Ən vacibi də budur” - deyər

Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov qeyd etdi: “Şamo Azərbaycanın ən istedadlı rəssamları arasında yer tutur. Bu, hər rəssama nəsis olmur. Şamonun yaradıcılığı əsərləri vasitəsilə həmişə yaşayacaq”.

LENİNQRAD. TƏLƏBƏLİK İLLƏRİ

Şamo Abasov Ə.Əzimzadə adına Rəssamlıq Məktəbini bitirib. Arzularının arxasınca gedərək 1978-ci ildən 1984-ci ilədək Leningrad (Sankt-Peterburq) V.İ.Muxina adına Rəssamlıq-Sənaye Məktəbində təhsil alıb. Tələbəlik illərinin eksperiment və təxəyyülünün məhsulu olan işləri hələ də emalatxanasında qalmaqdadır. Ş. Abasov 1986-cı ildən Azərbaycanın və SSRİ-nin Rəssamlar İttifaqlarının üzvlüyünə qəbul edilib.

Xalq rəssamı Hüseyin Haqverdiyev həmkarı ilə keçirdiyi tələbəlik illərini xoş xatirə kimi yada salır: “Şamo əvvəlcə dizayn fakültəsində oxuyurdu. Amma o bu sənəti atıb yenidən imtahan verdi və bədii keramika fakültəsinə daxil oldu. Şamo institutun əfsanəsi idi. O artıq 1-ci kursdan rəngkarlıq əsərləri ilə sərgilərə qatıldı”.

Xalq rəssamı Səlahab Məmmədov həmkarının fəlsəfi dünyasına daha yaxından bələddir: “Şamo Azərbaycan mədəniyyətinin zirvəsində olan rəssamdır. Onun əsərlərində azərbaycanlı xarakterini, məişətini, həyat tərzini aydın görmək olur. Hər bir əsərin təkrarsız milli koloriti var”.

“CƏNNƏT BAĞI”

Şamo Abasov Qarabağda - Cəbrayıl rayonunun Soltanlı kəndində dünyaya göz açıb. Bədii təxəyyülünün təməli, yaradıcılıq həvəsinin

bünövrəsi yurdunun füsunkar təbiət mənzərələrindən, yamyasıl dağlarından, cənnət quşlarının nəğmələrindən güc almışdı. Ş. Abasovun yaddaşında yurdunun işğal altında olması öz dərin izini buraxmışdı. İçindəki nisgil Qarabağ mövzulu əsərlərinə hopmuşdu. Bəlkə də onu “Bu əsərlər haqqında indi yazmayın. Mən dünyanı tərk edəndən sonra yazarsınız” sözlərini deməyə məcbur edən də bu nisgil idi. Rəssamın yağlı boya ilə kətan üzərində yaratdığı “Qarabağın göz yaşları” silsilə əsərləri müharibəyə, qaçqın və köçkünlüyə, insanlığın əzabına sənət dili ilə etiraz idi.

Sənətsünas Eldəniz İbrahimov torpaqlarımızın düşməndən azad olduğu bir vaxtda qarabağlı bir rəssamın əsərlərinin nəşr olunması və sərgisinin keçirilməsini sənətə böyük hörmət adlandırır: “Şamonun emalatxanasında çox olmuşam. Amma bütün əsərlərini külliyyat halında bir nəşrdə və sərgidə ilk dəfə gördüm”.

“QOY 60 YAŞIM OLSUN...”

Nəşrin müəlliflərindən biri - sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Şirin Məlikova rəssamın emalatxanasına dəfələrlə baş çəkdiyini, əsərlərini təkrar-təkrar seyr etdiyini deyir: “Şamo Abasov təvazökar insan idi. “Haqqınızda film çəkək, kitab yazaq” - deyiləndə “Qoy 60 yaşım olsun” -

deyə boyun qaçırırdı. Təəssüf ki, o, 59 yaşında dünyasını dəyişdi. Şamo Qarabağla bağlı əsərlərini heç kimə göstərmək istəmədi. Zaman keçdi və Şamo məhz bu əsərlərlə şöhrət qazandı. Maraqlıdır ki, rəssamın Qarabağla bağlı əsərləri haqqında yazanda Cəbrayıl rayonu işğaldan azad oldu. “Şamonun ruhu dinclik tapdı” - deyər onda mən sevindim”.

Rəssamın oğlu Turqut Abbaslı “Atam hamını cəlb edən əsərlər yaradıb. Hər kəs bu əsərlərdə özünü maraqlandıran nəşə tapa bilər” - deyər hisslərini bölüşür. T. Abbaslı ailəsi adından atasının əsərlərindən ibarət bədii albomun nəşrinə və sərgiyə görə minnətdardır: “Xalq” Bankın bu tədbiri Azərbaycan rəssamlıq sənətinə verilən yüksək dəyərdir!”

Şamo Abasov “Yalnız zamanın su kimi axıb getməsinə heylslənirəm” deyirdi. Su kimi axan zaman onu rənglər dünyasından erkən qopardı. Yaşasaydı 66 yaşı olacaqdı. İnsan duyğularının tərcümanına çevrilən nə qədər əsərlər yaradacaqdı. Ancaq indi bütün sözləri rəssamın emalatxanasında sıralanan və “bütün dünyaya yayılan rəsmlərimin xiffətini çəkirəm” dediyi əsərləri danışır. Artıq görkəmli fırça ustasının ruhu da təskinlik tapıb. “Cəbrayıl bağında ürəyindən keçənlər” gerçəkləşib: Cənnət bağında quşların ecazkar nəğməsi eşidilir...

“XALQ
ƏMANƏTİ”
LAYİHƏSİNİN
YENİ NƏŞRİ:
ŞAMO
ABASOV